

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	ANATOMÍA I E HISTOLOXÍA	Código	651G01001	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Medicina			
Coordinación	Toro Santos, Francisco Javier de	Correo electrónico	javier.toro@udc.es	
Profesorado	Fernandez Fernandez, Esther Del Carmen	Correo electrónico	esther.fernandez1@udc.es	
	Toro Santos, Francisco Javier de		javier.toro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo da anatomía de cabeza e tronco e na neuroanatomía.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	A1		C1
Dominar a terminoloxía anatómica, de modo que o alumnado coñeza a nomenclatura actualizada das estruturas anatómicas e adquira a capacidade de descrición destas estruturas empregando termos de orientación espacial.	A19		C7 C8
Desenvolver a capacidade de observación.	A1 A19		C1 C7 C8
Coñecer a morfoloxía xeral do corpo humano, a localización, a forma e a estrutura dos seus órganos, sistemas e aparatos, e as súas interrelacións topográficas.	A1 A19		C6
Coñecer a morfoloxía, a localización e as interrelacións topográficas das estruturas anatómicas que constitúen, en particular, o sistema nervioso e o aparato locomotor de cabeza, colo e tronco.	A1 A19		C6
Identificar a forma e as relacións das diferentes estruturas anatómicas mediante o uso de esquemas, debuxos, fotografías, cortes multidireccionais, reconstrucións planimétricas e modelos tridimensionais (maquetas).	A1 A19		C6
Comprender a función dos órganos e sistemas a través da posición, forma e estrutura básica.	A1 A19		C6
Utilizar os coñecementos anatómicos no plantexamento e análise de problemas clínicos pertinentes.	A1 A19		C6
Alcanzar o nivel suficiente de coñecementos anatómicos para comprender outras áreas da titulación relacionadas ou para realizar cursos de especialización en diversos campos da Fisioterapia.	A1 A19		C6

Contidos	
Temas	Subtemas
I.- Introducción á estrutura do corpo humano.	1.- Embrioloxía: coñecementos básicos. 2.- Histoloxía. Tecido epitelial. Tecido conxuntivo. Tecido muscular. Tecido nervioso. 3.- Introducción ós conceptos anatómicos xerais do corpo humano. Posición anatómica. Eixos e planos corporais. Términos de posición e orientación.

<p>II.- Sistema nervioso.</p>	<p>CONTIDOS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Introducción ó Sistema Nervioso. 2.- Sistema nervioso central. Medula espiñal. Tronco encefálico. Cerebelo e cerebro. Meninxes. Vascularización. Vías de conducción. Sistema ventricular. 3.- Sistema nervioso periférico. Sistema nervioso autónomo. Sistema simpático. Sistema parasimpático. Pares craneais. Pares raquídeos. <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Estudiar en maquetas a anatomía da medula espiñal e dos nervios espinais. 2.- Identificar en maquetas as estruturas do encéfalo e o traxecto dos pares craneais.
<p>III.- Aparato locomotor. Introducción. Cabeza, colo e tronco.</p>	<p>CONTIDOS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Conceptos xerais do aparato locomotor. 2.- Anatomía funcional de colo, cabeza e tronco. Ósos. Articulacións. Músculos. 3.- Vascularización e inervación de cabeza, colo e tronco. 4.- Anatomía de superficie de cabeza, colo e tronco. <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Estudiar o esqueleto de cabeza, colo e tronco en maquetas e ósos. 2.- Identificar en maquetas as articulacións da cabeza, do colo e do tronco. 3.- Identificar en maquetas os músculos do dorso, do tórax e do abdome. 4.- Estudiar en maquetas a vascularización e inervación da cabeza, o colo e o tronco. 5.- Anatomía de superficie de cabeza, colo e tronco.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1	16	32	48
Portafolios do alumno	A19 A1	0	26	26
Traballos tutelados	C6 C7	0	16	16
Presentación oral	C1	0	7	7
Prácticas de laboratorio	C7	16	32	48
Proba mixta	A1 C8	3	0	3
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clase teórica participativa, favorecendo o intercambio de opinións, o debate e a resposta das preguntas formuladas polo alumnado.
Portafolios do alumno	Consiste en exercicios que o alumnado debe realizar (completar debuxos esquemáticos de estruturas anatómicas; identificar detalles anatómicos nos debuxos esquemáticos; recoñecer mediante anatomía de superficie determinadas estruturas anatómicas, etc.) recollidos nos CADERNOS DE TRABALLO DE ANATOMÍA HUMANA, elaborados polo profesorado da Área de Anatomía e Embrioloxía Humana, e ós que o alumnado ten acceso a través da plataforma virtual da universidade.
Traballos tutelados	traballos seleccionados polo alumno e a realzar de forma colaboartiva
Presentación oral	a alumnos con discapacidade para facilitarle a aviación

Prácticas de laboratorio	Clases prácticas que complementan os contidos desenvolvidos nas clases teóricas. Empréganse as coleccións de maquetas e láminas do corpo humano e a osteoteca do Laboratorio de Anatomía Humana. Ademais, mediante a palpación de estruturas, abórdase o estudo da anatomía de superficie. Nas prácticas de laboratorio foméntase a participación do alumnado, favorecendo o intercambio de opinións, o debate e a resolución de problemas. Ó impartirse en grupos reducidos de alumnos, permite a atención personalizada para a resolución de dúbidas.
Proba mixta	<p>Proba mixta.- Inclúe.</p> <p>1.- PROBA DE ENSAIO.- Exame escrito constituído por 10 preguntas, cada unha delas cun enunciado que require unha resposta breve, en xeral dunha extensión non maior que media páxina. Esta proba permite determinar o grao de coñecemento sobre un aspecto concreto da materia e, en particular, valorar a capacidade de redacción e síntese do alumnado.</p> <p>2.- PROBA OBXECTIVA.- Inclúe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preguntas de resposta múltiple.- Exame escrito tipo test que consta de 20 preguntas, cada una delas cun enunciado e catro posibles respostas das que só unha é verdadeira. - Preguntas de resposta breve.- Exame escrito constituído por preguntas que requiren como resposta unha palabra ou frase específica. - Proba de completar.- Exame escrito, no que cada pregunta consiste nun enunciado acompañado dun debuxo esquemático dunha estrutura anatómica. O enunciado esixe completar o debuxo esquemático mediante palabras e liñas. <p>3.- PROBA ORAL.- Este exame está dirixido só a persoas con discapacidades que dificulten a realización de exames escritos. Substitúe, por tanto, á Proba de ensaio e á Proba obxectiva. Consiste en preguntas cortas que o alumnado debe responder de forma oral con certa amplitude.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada consiste basicamente no control da aprendizaxe de cada alumno polo profesor-titor. A través da tutoría presencial e/ou da tutoría virtual (a través do correo electrónico), o profesor-titor aborda a resolución de dúbidas e a orientación ó estudo, así como o seguimento e a supervisión na realización de traballos.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A19 A1	Consiste en exercicios que o alumnado debe realizar (completar debuxos esquemáticos de estruturas anatómicas; identificar detalles anatómicos nos debuxos esquemáticos; recoñecer mediante anatomía de superficie determiandas estruturas anatómicas, etc.) recollidos nos CADERNOS DE TRABALLO DE ANATOMÍA HUMANA, elaborados polo profesorado da Área de Anatomía e Embrioloxía Humana, e ós que o alumnado ten acceso a través da plataforma virtual da universidade.	10

Proba mixta	A1 C8	<p>Proba mixta.- Inclúe calquera das posibilidades seguintes:.</p> <p>1.- PROBA DE ENSAIO.- Exame escrito constituído por preguntas, cada unha delas cun enunciado que require unha resposta breve, en xeral dunha extensión non maior que media páxina. Esta proba permite determinar o grao de coñecemento sobre un aspecto concreto da materia e, en particular, valorar a capacidade de redacción e síntese do alumnado.</p> <p>2.- PROBA OBXECTIVA.- Inclúe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preguntas de resposta múltiple.- Exame escrito tipo test que consta de preguntas, cada una delas cun enunciado e catro posibles respostas das que só unha é verdadeira. - Preguntas de resposta breve.- Exame escrito contituído por preguntas que requiren como resposta unha palabra ou frase específica. - Proba de completar.- Exame escrito, no que cada pregunta consiste nun enunciado acompañado dun debuxo esquemático dunha estrutura anatómica. O enunciado esixe completar o debuxo esquemático mediante palabras e liñas. <p>3.- PROBA ORAL.- Este exame está dirixido só a persoas con discapacidades que dificulten a realización de exames escritos. Substitúe, por tanto, á Proba de ensaio e á Proba obxectiva. Consiste en preguntas cortas que o alumnado debe responder de forma oral con certa amplitude.</p>	70
Traballos tutelados	C6 C7	seleccionados polos alumnos	10
Presentación oral	C1	a discapacitados para facilitar a aviación	10

Observacións avaliación

Os

créditos

da materia Anatomía Humana I e Histoloxía, de 6 ECTS, distribúense tal como segue: - Aparato locomotor de cabeza, colo e tronco: 4 ECTS -

Neuroanatomía: 2 ECTS.

en caso de que a materia sexa impartida por máis de 1 docente, a nota final será a media entre as notas acadadas en cada parte avaliada.

En caso de ter una nota media final con 5 ou máis de 5, e una parte suspensa, ésta, deberá alcanzar un mínimo de 3,5 puntos sobre 10 (35 % de coñecemento).

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Moore KL, Dalley AF (2002). Anatomía con orientación clínica. Madrid, Editorial Médica Panamericana - Netter FH (2007). Atlas de Anatomía Humana. Madrid, Elsevier - Drake RL, Wayne V, Mitchell AWM (2005). GRAY. Anatomía para estudantes. Madrid, Elsevier - Schünke M, Schulte E, Schumacher U, Voll M, Wesker K (2005). PROMETHEUS. Texto y atlas de anatomía. Madrid, Editorial Médica Panamericana - Putz R, Pabst R (2001). SOBOTTA. Atlas de Anatomía Humana. Madrid, Editorial Médica Panamericana
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías